

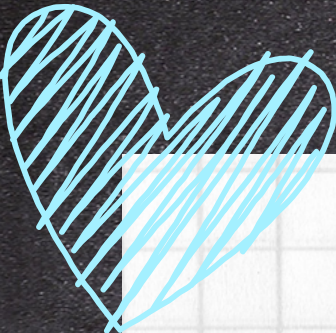

Diari mobilitat Berlín (ESAM-TILC)

LAURA RUIZ

Introducció

L'escola Sant Jordi de l'Ametlla de Mar, l'escola Ramon Pont de Terrassa i l'escola Colors de Les Franqueses del Vallès comparteixen un perfil similar, quant al treball de l'alumnat nouvingut i amb necessitat de suport lingüístic i social (SLS). Les tres escoles tenen per objectiu afavorir l'equitat educativa i la cohesió social, i específicament millorar l'èxit escolar, personal i social d'aquest tipus d'alumnat.

Des del Mini Consorci d'Educació Inclusiva (MCEI) que s'inclou dins del Consorci Europeu per la Transformació Educativa (CETE+) i que forma part del programa ERASMUS+ i ESAMTILC, s'ha organitzat una nova mobilitat, en la qual les tres docents representants de cada centre, han viatjat a Berlín.

L'equip que viatgem

Sara Cervera de
l'escola Sant Jordi

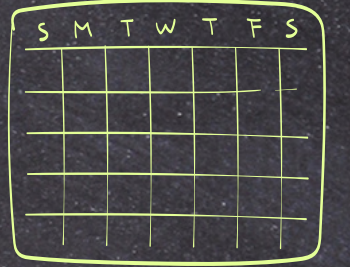
Laura Ruiz de
l'escola Colors

Marta Ruiz de
l'escola Ramon Pont

Hem estat a Berlín des del 26 de febrer fins a l'1 de març.

Les escoles que visitem:

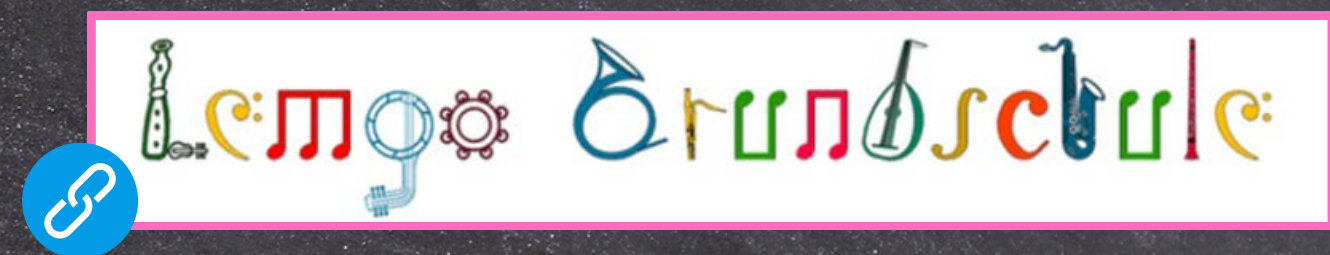
Bàsicament la nostra observació se centra en l'escola de primària **Joan Miró**, al barri de Charlottenburg.

Hi ha aproximadament 700 alumnes de 1r a 6è, i 75 mestres i educadors.

És una escola bilingüe, on s'imparteix 50% alemany- 50% castellà.

També tenen escola regular, on tot es fa en alemany.

L'escola té dues classes d'acollida. 1 per alumnes de 1r a 3r i l'altra de 4t a 6è.

Tenim l'oportunitat de conèixer l'escola de primària **Lemgo**, al barri de Kreuzberg. La Lorena Gallego, directora, ens rep i ens explica el projecte singular de música, la tipologia de famílies i ens ensenya el centre. Aquesta és una societat socialment deprimida, i tant ella com la resta del claustre elaboren una excellent feina per a poder-les ajudar.

Un cop d'ull general:

Joan-Miró-Grundschule

Joan-Miró

TIME	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY
8.35h-9.15h	Rebuda	Anglès 6è	Mates 5è (esc. regular)	Rebuda	Tancament
9.25h-10.05h	Rebuda	Aula acollida 1-3	Anglès 5è (esc. regular)	Rebuda	Aula acollida 4-6
10.25h-11.05h	Esp-Alem 2n	Castellà 6è-L1	Medi social 3r (esc. regular)	Alemanys 3r (esc. regular)	Art 5è (esc. regular)
11.10h-11.50h	Esp-Alem 2n	Castellà 6è-L1	Medi social 3r (esc. regular)	Tutoria 6è (esc. regular)	Comiat
12.30-13.10h	Música 2n	Castellà 5è-L1	Música 2n	Art 2n	

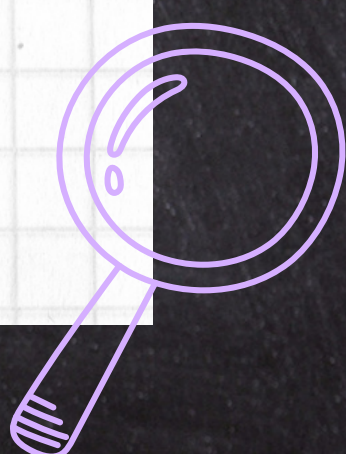
Dilluns 26 de febrer

- Ens rep el Senyor Raúl Herrera (sub director) al seu despatx, amb cafè i galetes. Ens explica aspectes generals del projecte escolar i la formació de l'escola. Ens entrega la proposta del programa de la setmana i fem un volt per a conèixer el centre. És un edifici enorme amb molts passadissos freds i sostres altíssims.
- **Classe de 2n:** les tres mestres ens dividim i jo vaig a 2n amb el Sr Escudero. Els alumnes saben que avui rebran visita. Activitat oral (entrevista amb preguntes fetes per ells). Lectura modelatge del mestre (llibre en castellà). Mentre el mestre llegeix els alumnes esmorzen, pinten, s'aixequen, beuen aigua, van al wc.
- **Activitat del cuento (L1) a 2n:** han elaborat un craftbook (plantilla desordenada de les parts del conte i han de crear el minibook + text fotocopiats + dibuixos). Una alumna el llegeix en veu alta. El cuento loco (Giannin Rodari), el llegeixen en parelles (vàries rondes). Activitat comprensió + expressió escrita: mestre llegeix "La Caperucita mmm..." i ells han d'inventar text (nivell escrit). A la següent sessió els alumnes alemanys també ho faran però amb un nivell més baix (L2).
- **Sessió de música** (comença més tard, parla per telèfon per resoldre un tema) **a 2n.** Campaneta, tots s'asseuen i escolten. Em presento i dic d'on sóc (3 alumnes parlen català, se'ls obren els ulls). Ball i cant tradicional de Perú. Em conviden a ballar amb ells.

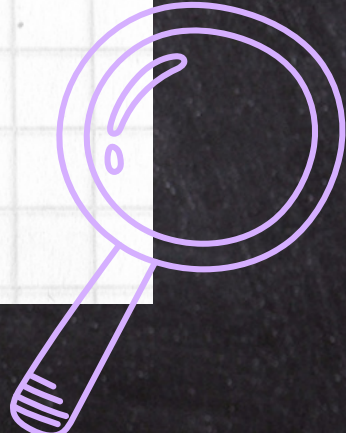
Dimarts 27 de febrer

- **English lesson a 6è.** Asseguts en parelles (nen-ne/nena-nena). Només dic el meu nom i la mestra em convida a seure al darrera de tot. Fan servir Textbook and Workbook. Llegeixen un diàleg en parelles. Warm-up (3 minutes) per preparar exemples pel treball gramatical (negative phrase, questions, simple past, negative phrase simple past, present progressive, going to, question will future). Ho fan tot en anglès, ells segueixen molt bé. Tenen examen oficial la setmana vinent i les estan practicant. Els alumnes estan molt callats i quan llegeixen ho fan molt fluixet. Activitat de Listening (omplir gaps, multiple choice...). S'intercanvien els workbooks en parelles (s'ho corregeixen en verd, posen puntuació, demana que aixequin la mà de puntuació). Últims 5 minuts: em posen davant dels alumnes i em fan algunes preguntes. Em dona cafè per emportar!
  - **Willkommen Klasse** (són alumnes nou vinguts- Gàmbia, Ucraïna, Turquia...). 9 alumnes **de 1r a 3r**. La de 4t a 6è està en un altre edifici). Fan 4 hores al dia, durant tot el curs, la mestra decideix quan estan preparats per incorporar-se a l'aula ordinària. Distribució de l'aula: diferents racons de treball autònom i avui han treballat la lletra R. Diferents textures: sorra, pissarra vileda, pissarra de guix, escurapipes fent forma de la lletra amb plantilla, ordinador-auriculars-vídeo de vocabulari amb la lletra, calligrafia lletres... Mentres esmorzen els hi posa un vídeo de listen & repeat (Kleidung-roba). Per sortir exit ticket (el 1r diu la roba i la resta de la fila repeteix). Hi ha molt suport visual, posters amb vocabulari, horari, dies setmana, hores... La mestra té un perfil molt rígid per a treballar amb alumnes nouvinguts. A l'hora de recollir netegen la taula amb raspall i pala.
-

Dimarts 27 de febrer

- **Sessió de castellà a 6è.** Repassen capítols que han llegit en dies anteriors. Té un educador de l'AFA (li explica el que farà avui). Ordenen cronològicament les parts del text. Ho posen en comú i ho comenten. Tots escriuen amb ploma. A totes les aules hi ha un humificador. Utilitza text amb vocabulari antic "Edat Mitjana" (percatar). Activitat curta: joc d'agrupar paraules (camps semàntics) a partir d'imatges. Capsa targetes amb els noms dels nens per dir qui participa. Material usat: Full fotocopiats i han d'agrupar en camps (centinela, recinto), retallen i enganxen full. Lectura entre tots d'un conte. Cadascú llegirà un paràgraf, tots saben perfectament quan els toca. Tenen molta fluïdesa a l'hora de llegir.
  - **Classe Castellà (L1 hispans; 12 alumnes) a 5è.** Fan el buidatge d'una enquesta feta anteriorment. Dóna 6 punts de guió per a fer el text. Dóna només: "En mi encuesta..." Escriuen directament a boli. El mestre va corregint faltes, dóna suggerències de com escriure, idees... Surten alguns a explicar enquesta i text. Alguns + orals, altres + llegit (ex: celebración, asignatura, deporte, comida favorita, hora de levantarse, qué país te gustaría viajar).
-
-

Dimecres 28 de febrer

- **Escola regular.** Abans d'entrar faig un cafè amb les dues mestres alemanyes parlant de com veiem l'escola, coses que fem, de barris de Berlin... **Classe de matemàtiques a 5è:** Alguns no han fet els deures i expliquen el per què. Només 2 alumnes alemanys, la resta són de diferents països. La mestra té una actitud molt estricta. Planteja (mapa d'Europa). Han de calcular km a peu que hi ha des de Síria fins Alemanya. Treballen l'escala del mapa. S'agrupen com ells volen, es mouen i treballen amb qui volen. Hi ha 15 alumnes. Calculen la distància a peu amb una corda. Surten a exposar-ho. El mapa també el tenen en àrab.
- **English lesson a 5è:** Mestra alemanya molt amable i ens explica moltes coses. Finestra oberta. Tenen textbook i workbook. Treballen els Frequency Adverbs + He/She -s + Housework. Hi ha 11 alumnes, tots de diferents països (Rússia, Síria, Egipte, Finlàndia, Albània, Romania, Sud Àfrica, Singapur, i només 1 alemany). Una nena li recorda que s'ha deixat el punt final de frase. Dóna deures per demà, copiar paraules noves. Listening del llibre i l'hauran de llegir en veu alta per parelles. Poden triar (però ella els determina: als nens personatges masculins, nenes personatges femenins). Mentre escolten hi ha algun alumne que riu o s'aixeca al wc. La mestra para el listening per dir-los que es concentrin en llegir, molts estan mirant a l'infinit. Una nena es pentina el cabell, mentre la resta llegeix el diàleg en veu alta. La mestra quan se n'adona li diu: What's the problem with you? Can you do that at home? Activitat de traducció: diu les frases en alemany (oral) i ells les han de traduir a l'anglès. A diferència de l'escola Europea, xerren més, riuen, però es comporten prou bé. Un alumne porta xupa-xup per esmorzar.

Dimecres 28 de febrer

- **Classe de ciència a 3r.** La mestra d'anglès fa substitució a 3r + educadora que s'ocupa de la part més conductual i emocional. Fa un toc d'atenció perquè durant el pati hi ha hagut problemes de comportament (després parlaran amb ella per resoldre-ho). Divideix la sessió en diferents parts perquè no desconnectin. Ronda de preguntes orals sobre l'època de la Prehistòria i parlen del foc, de les tasques de casa, del què farien si s'hi trobessin... esmorzen amb la fiambrella damunt la taula (alguns no, alguns fruita, alguns barreta de xocolata..., la mestra també) mentre miren un vídeo, després els fa preguntes sobre el que han vist, a mitja classe els fa aixecar i els fa moure, estirar-se... Els alumnes amb problemes conductuals els posen en taules de 2 però sols. En general, llegeixen amb problemes de fluïdesa i pronunciació. Hi ha 1 alumne que té 11 anys (deu haver repetit), és de Síria. De 17 alumnes: 14 llengües diferents (rus, aràbic, ucraïnès, 1 alemany, hebreu, turc, serbi, bosni, albanès). Els 10 últims minuts: joc "Nacht an dem Museum".
- **Sessió de música/ball en alemany a 2n.** La mestra de música + educadora (actitud poc participativa; només mira la classe que fan). Han elaborat instruments amb material reciclat (tambors, corns). Una mica caòtic. Últims 10 minuts la mestra llegeix 1 capítol d'un llibre que llegeixen cada dia (deutsch), els alumnes estan asseguts en cercle. N'hi ha un que no para de moure's, tocar coses,... la mestra no li diu res (agafa coses, s'estira per terra...).

Dijous 29 de febrer

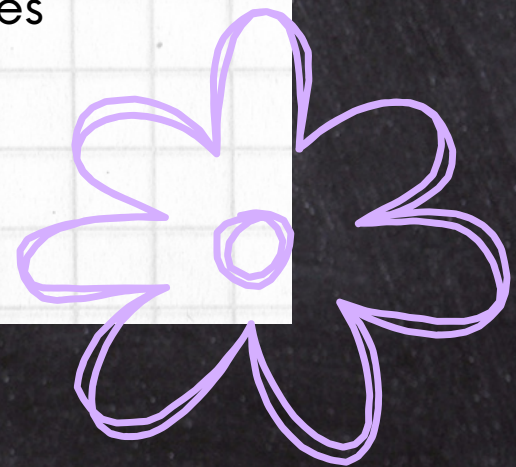

- Visitem **l'escola de primària Lemgo**: hi anem en taxi al barri de Kreuzberg, degut a la vaga de 2 dies dels treballadors del transport públic. La directora ens rep molt amablement i ens explica el projecte general d'escola. És un centre dels 70. A Berlín hi ha 3 escoles bilingües en total. Aquí, hi ha 4 línies en total (Europa-Alemanys i Castellà i Regular tot en alemany). 90% d'immigració: espanyols i hispanos, mitjà orient, Turquia, Croàcia, Ucraïna, Líban). Baralles entre curds i ucraïnesos. Analfabetisme de moltes famílies. Absentisme. Un 80% de les famílies reben ajudes socials i moltes tenen problemes de violència-clans, sobretot a l'escola regular. La directora es desplaça fins als seus barris per a xerrar amb les comunitats de famílies, amb la intenció de guanyar confiança. També aprofiten els espais de "cafès per a famílies": mares que ajuden a traduir a les famílies socialment deprimides que no tenen la llengua i atraure-les.
- Tenen un **projecte singular de música** (coral, 1veg/set barregen les 2 escoles). Objectiu: augmentar la motivació i per a treballar les emocions. La ràtio és de 26 alumnes de mitjana per aula. Per la situació de l'escola tenen 18 alumnes/classe. En algunes sessions divideixen els grups (però falten sempre mestres, i no ho poden fer). 42 mestres/430 alumnes. 17 educadors. + assistenta. Barregen alumnes de l'escola europea amb la regular (1 setmana a l'any per a fer projectes concrets). Fan projectes de contingut social 3 setmanes/any.
- A l'escola regular, 1r i 2n estan barrejats i a l'esc europea no. Tot cicle inicial està als barracons. Al pati també surten les dues escoles barrejades. Alguns mestres no poden estar a la regular, altres no volen anar a l'europea, o d'altres no tenen l'alemany i no poden anar a la regular o tampoc volen. Però també els intenten barrejar.
- **Tallers**: teatre, keyboard, banda, coral, instrument des de 3r (participen a la filharmònica de Berlín 1 vegada a l'any).
- **Horari**: regular 08.00h-14.30h. Europea fins les 16.00h.
- Avui hi ha 13 mestres de baixa. La directora fa 8h de classe. Ahir van demanar que alguns alumnes es quedessin a casa i que vinguin a la 3a hora perquè el seu mestre no hi és. O que marxin després de les 11.30h (mesures excepcionals).
- L'associació de famílies fan donatius i es decideix en què s'inverteixen els diners (instruments es deixen de préstec, classes d'espanyol,...). No tots formen part de l'AFA.

Dijous 29 de febrer

- **Classe d'alemany a 3r (escola regular).** 2 alumnes amb problemes conductuals. La mestra porta 2 setmanes a l'escola, és geògrafa i ha de substituir (no sap el què ha de fer). Hi ha 1 alumne pujat a la cornisa i 1 donant voltes asseguda a la cadira de rodes. Els 3 de davant de tot separats i no callen, criden. Intenten llegir un text, ningú escolta (trobar noms i adjectius...). Pocs alumnes segueixen. Estan asseguts en parelles, els problemàtics sols. Giren la cadira i s'asseuen al terra. No observem cap suport lingüístic (només lletres penjades a les parets). No hi ha referents visuals. Taules i cadires desiguals, i antics. Una nena agafa l'escombra i comença a escombrar, i es torna a seure. Nen a l'ordinador de la mestra, retolador pintant-se la sabata, les mans...
- **Classe de tutoria a 6è.** En teoria havíem d'observar una classe de guitarra de 3 alumnes de l'escola regular, però no assisteixen a l'escola. El tutor ens porta a la seva aula (6è) i participem en un cercle on estan fent reflexió d'un problema que fa dies que dura (parlen molt civilitzadament, fluix...) i endrecen l'aula als últims 10 minuts. El mestre ens ensenya una llibreta de registre: cada mestre ha de signar i posar què s'ha fet durant aquella hora (només un paraula).
- **Classe alemany-espanyol:** En teoria la 1/2 del grup es divideix i fan L1 i L2 en alemany i espanyol, però la mestra d'art (espanyola) demana quedar-se'ls tots per a fer la plàstica del projecte que està fent. La mestra alemanya ens ensenya material: llibre d'alemany estàndar L1 alemany. Llibre d'alemany + fàcil (pels nens espanyols que tenen l'alemany com a L2). Després entrem a la classe i observem una part de la sessió de plàstica (bilingüe). Autonomia, tranquil·litat i ambient de treball.

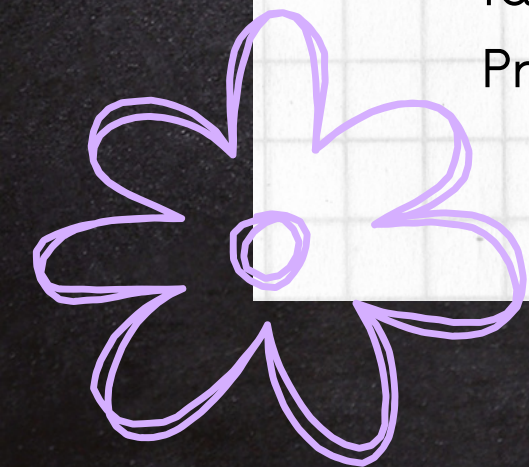
Divendres 1 de març

Joan-Miró-Grundschule
STANDORT DER STAATLICHEN EUROPASCHULE BERLIN
UND KIEZSCHULE FÜR CHARLOTTENBURG

- Últim dia, fem un retorn de tancament amb el Sr. Herrera, ens signa els papers que falten (certificat d'assistència, i complement acord aprenentatge Marta) i posem en comú com ha anat a l'altra escola i els dies per Berlín.
- **Willkommen Klasse (4t-6è)**: Hi ha 14 alumnes i fan una prova, escriuen el que diu la mestra (Ex: Welches datum war vorgestern? Gestern war...). Van omplint una fotocòpia feta a mà per la mestra. No utilitza cap suport visual, de calendari, només repeteix i repeteix per a que els nens omplint. S'asseu amb un grupet d'alumnes (són els que van més perduts a l'hora d'escriure). Demanen ajuda i a alguns no els atén, al cap d'una estona sí. Material poc atractiu. Fullejo el llibre que fan servir quan arriben: "Willkommen in Deutschland". Hi ha una alumna amb síndrome de Down. N'hi ha un de separat a la taula de la mestra. Orígens: Ukraïna, Perú, Brasil, Sèrbia...
- **Sessió de plàstica a 5è (escola regular)**: Hi ha 13 alumnes. Dissenyen la casa dels seus somnis. L'han fet prèviament en un DiNA4 i ara l'estan fent a un DINA-3 amb retalls de revistes o imatges que han portat de casa. S'organitzen en parelles, en grups, mouen taules, com volen... música tranquil·la de fons... Hi ha una educadora (que fa pràctiques) i ajuda a una alumna. Xerrem amb la mestra i ens recomana un restaurant típic alemany al barri de Prenzlauer Berg.

UN PETIT RESUM EN IMATGES

GRÀCIES

Laura Ruiz
març 2024